

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál na rokovanie Zastupiteľstva
Bratislavského samosprávneho kraja
dňa 16. 03. 2005

Informačná správa o zmenách v kompetenciách a pôsobnosti BSK v oblasti zdravotníctva a humánnej farmácie

Predkladateľ:

Mgr. art. Ľubo Roman
predseda
Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správa
3. Informačná správa...
4. Stanoviská komisií Z BSK

Spracovateľ:

Dr. Štefan Jaška
vedúci odboru odvetvových činností

MUDr. Oľga Veselá, CSc.
vedúca oddelenia zdravotníctva a humánnej farmácie
lekár Bratislavského samosprávneho kraja

Bratislava
marec 2005

N á v r h u z n e s e n i a

UZNESENIE č. / 2005 zo dňa 16. 03. 2005

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja po prerokovaní materiálu

A. b e r i e n a v e d o m i e

Informačnú správu o zmenách v kompetenciách a pôsobnosti BSK v oblasti zdravotníctva a humánnej farmácie

B. s c h v a ľ u j e

riadnych členov Etickej komisie Bratislavského samosprávneho kraja:

MUDr. Oľga Veselá, CSc.	- lekár samosprávneho kraja
MUDr. Anna Mošaťová, MPH	- tajomník
PharmDr. Kornélia Radová	- oddelenie zdravotníctva
Ing. Jozef Závodský	- poslanec BSK
doc. MUDr. Martin Brezina, CSc.	- NUTaRCH
MUDr. Roman Rutkovský	- hlavný odborník pre všeobecné lekárstvo
JUDr. Peter Kolesár	- poslanec BSK
Ing. Milada Dobroťková	- poslankyňa BSK
doc. PharmDr. Ján Kyselovič	- Farmaceutická fakulta UK
Eva Bunčáková	- Cirkevný zbor e. a. v. Bratislava

D ô v o d o v á s p r á v a

V októbri 2004 Národná rada SR s účinnosťou od 1. januára 2005 schválila zákony predstavujúce legislatívny základ reformy zdravotníctva, ktorá sa dotýka nielen zdravotníckych pracovníkov a zdravotníckych zariadení, ale celej populácie.

Zo zákonov vyplýva zmena kompetencií orgánov štátnej správy a orgánov samosprávy na úseku zdravotníctva a humánnej farmácie.

Z týchto dôvodov predkladáme informáciu o rozsahu pôsobnosti BSK na úseku zdravotníctva a humánnej farmácie, ktorý je rozšírený o niektoré mimoriadne závažné činnosti.

Na konci minulého roka boli v parlamente schválené zákony, ktoré odštartovali reformu zdravotníctva v plnom rozsahu. Išlo o skupinu nasledovných zákonov :

Zákon č. 576/ 2004 - o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 577/2004 - o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti

Zákon č. 578/2004 - o rozsahu zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 579/2004 - o záchrannej zdravotnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 580/2004 - o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 581/2004 - o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov .

Okrem týchto nových zákonov, ktoré v podstate nahrádzujú zákon NR SR č. 277/1994 Z. z. zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, ktorý bol platný do 31.12.2004, v roku 2004 boli novelizované aj zákony na úseku humánnej farmácie a to:

Zákon č.140/1998 Z. z. o lieku a zdravotných pomôckach a

Zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch

Všetky vyššie vymenované zákony vymedzujú kompetencie miestnej štátnej správy na úseku zdravotníctva:

Podľa §46 zákon 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

samosprávny kraj zriaďuje **etické komisie** na posudzovanie etickej prijateľnosti projektov biomedicínskeho výskumu a etických otázok pri poskytovaní ambulantnej starostlivosti a **schvaľuje biomedicínsky výskum** v ambulantnej praxi, pokiaľ sa tento uskutočňuje v ambulanciách na území samosprávneho kraja, alebo na území samosprávneho kraja sa nachádza koordinačné centrum.

Ide o kompetenciu, ktorá je nová, samosprávny kraj doteraz nezriaďoval etické komisie, a ani sa nevyjadroval k realizácii biomedicínskeho výskumu. Posudzovanie etickej prijateľnosti projektu biomedicínskeho výskumu sa musí zakladať na primeranej odbornosti a skúsenosti členov etickej komisie. (Návrh členov etickej komisie je v prílohe).

Posudzovanie sa robí na základe písomnej dokumentácie k predkladanému projektu a etická komisia musí zadávateľovi oznámiť výsledok do 90 dní od predloženia písomnej dokumentácie, pričom musia byť prijaté opatrenia na zabezpečenie ochrany informácií dôverného charakteru obsiahnutých v dokumentácii.

Etická komisia je povinná viesť záznamy o činnosti, zápisnice z rokovaní, závery, stanoviská a odporúčania. Zriaďovateľ príslušnej etickej komisie (teda Bratislavský samosprávny kraj) je povinný zabezpečiť ich uchovávanie počas 20 rokov. V súčasnosti je podaných 6 projektov na posúdenie a schválenie. Ustanovujúce zasadanie komisie sa predpokladá 1.marca 2005.

Podľa vyššie citovaného zákona samosprávny kraj tiež **určuje poskytovateľa zdravotnej starostlivosti** v prípade ak poskytovateľ odmietne návrh na uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti z dôvodov:

- prekročenia únosnosti pracovného zaťaženia zdravotníckeho zariadenia, keď osobný vzťah zdravotníckeho pracovníka k osobe nezaručuje objektívne hodnotenie jej zdravotného stavu alebo poskytovaniu bráni osobné presvedčenie poskytovateľa (prerušenie tehotenstva, sterilizácia).

Samosprávny kraj preverí tieto skutočnosti na podnet osoby a bezodkladne určí poskytovateľa, ktorý s ňou uzatvorí dohodu.

Podľa tohto zákona samosprávny kraj **preberá do úschovy a zabezpečuje odovzdanie zdravotnej dokumentácie** inému poskytovateľovi pri dočasnom pozastavení praxe alebo zrušení. Lekár samosprávneho kraja odovzdá zdravotnú dokumentáciu tomu, s kým osoba uzatvorila dohodu.

Samosprávny kraj **zabezpečuje zastupovanie** v prípade potreby poskytovania zdravotnej starostlivosti iným poskytovateľom pri dočasnom pozastavení povolenia.

Novými zákonmi nebola dotknutá kompetencia **vydávania povolení** na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia. Naopak, zákon 578/2004 Z.z. ešte rozšíril vydávanie povolení o ďalšie druhy zdravotníckych zariadení.

Významnou mierou stúpnu nároky na **kontrolnú činnosť** v zdravotníckych zariadeniach, ktorá má byť zameraná na kontrolu plnenia povinností poskytovateľov, ktoré vymedzuje zákon 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch.

Zákon určuje lehoty na vydanie jednotlivých právnych dokladov a to:

- **30 dňovú** lehotu pri zrušení povolenia, 30 dňovú lehotu na vydanie povolenia
- **15 dňovú** lehotu pri dočasnom pozastavení povolenia. Okrem toho do 31.12.2006 musia byť všetkým poskytovateľom (t. č. približne 1900) vydané nové povolenia, ktoré budú v súlade so zákonom č. 578/2004 o poskytovateľoch.

Na plnenie úloh na úseku zdravotníctva okrem lekára samosprávneho kraja je potrebné vymenovať aj **zdravotnú sestru samosprávneho kraja**, ktorá zabezpečuje úlohy na úseku ošetrovateľstva.

Napriek tomu, že v zákonoch nie je zakotvená povinnosť samosprávneho kraja riešiť sťažnosti občanov na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, ostáva riešenie časti pôvodných sťažností naďalej v kompetencii samosprávneho kraja, a to podnety, ktoré vzniknú tým, že osoba sa domnieva, že rozhodnutie ošetrojúceho lekára bolo nesprávne vo všetkých otázkach, ktoré sa netýkajú priamo kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Z uvedeného vyplýva, že novoprijaté zákony nezmenšili rozsah kompetencií samosprávneho kraja, ale naopak povinnosťou zriadiť etickú komisiu, rozhodovaním o biomedicínskom výskume, čo v oboch prípadoch predstavuje rozsiahlu a náročnú agendu, ktorá sa musí uchovávať 20 rokov, zodpovednosťou za zdravotnú dokumentáciu v zákonom stanovených prípadoch, ktorú je tiež potrebné uchovávať 20 rokov a povinnosťou vykonávať dozor nad plnením povinností zdravotníckych zariadení významne sa rozšírila závažná administratívna práca vykonávaná na oddelení zdravotníctva.

Nemenej dôležitá a náročná úloha pripadla samosprávnemu kraju pri **zabezpečovaní jednotnej prípravy zdravotníctva na obranu štátu**.

Na úseku **humánnej farmácie** novela zákona o lieku nepriniesla významnejšie zmeny a preto rozsah prác sa prakticky nezmenil.

Nové pôsobnosti samosprávneho kraja sú však zakotvené v zákone NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných, látkach, psychotropných látkach a prípravkoch, podľa ktorého samosprávny kraj **kontroluje zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami na svojom území, posudzuje výsledky inventarizácie omamných a psychotropných látok** a v prípade strát týchto látok alebo odcudzenia záznamov o psychotropných látkach, ich strát alebo zničenia má ohlasovaciu povinnosť k orgánom činným v trestnom konaní.

Samosprávny kraj na základe usmernenia Ministerstva zdravotníctva SR usmerňuje činnosť na úseku zdravotnej starostlivosti a aj na úseku lekárenskej starostlivosti.

Riadnych členov Etickej komisie vymenováva predseda BSK na základe návrhu lekára samosprávneho kraja v spolupráci s príslušnými odbornými spoločnosťami a inštitúciami.

Okrem riadnych členov na návrh komisie môže byť vymenovaný mimoriadny člen (s hlasom poradným) na riešenie špecifického okruhu otázok. Predseda komisie sa volí na prvom zasadnutí Etickej komisie.

Návrh riadnych členov Etickej komisie BSK:

MUDr. Anna Mošaťová, MPH – tajomník

MUDr. Oľga Veselá, CSc., lekár samosprávneho kraja

PharmDr. Kornélia Radová, oddelenie zdravotníctva

Ing. Jozef Závodský, poslanec BSK

doc. MUDr. Martin Brezina, CSc., NUTaRCH

MUDr. Roman Rutkovský, hlavný odborník pre všeobecné lekárstvo

JUDr. Peter Kolesár, poslanec BSK

Ing. Milada Dobrotková, poslankyňa BSK

doc. PharmDr. Ján Kyselovič, Farmaceutická fakulta UK

Eva Bunčáková, Cirkevný zbor e.a.v. Bratislava

STANOVISKÁ komisií Zastupiteľstva BSK:

Komisia kultúry

- berie predložený materiál na vedomie

Finančná komisia

- berie predložený materiál na vedomie.

Komisia školstva a športu

- predložený materiál berie na vedomie, odporúča doplniť MUDr. Romana Okoličányiho z NsP Antolská za člena Etickej komisie BSK.

Komisia sociálnych vecí

- dáva návrh doplniť Etickú komisiu BSK o predsedu zdravotnej komisie – Ing. Závodského

Komisia regionálnej spolupráce a cestovného ruchu

- doplniť členov Etickej komisie BSK o MUDr. Jozefa Glasu zo Slovenskej zdravotníckej Univerzity Bratislava

Finančná komisia

-

Stanovisko predkladateľa a spracovateľa:

Návrh komisie školstva a športu nie je akceptovateľný, nakoľko minimálny počet členov etickej komisie podľa zákona NR SR č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti je stanovený na 5 členov. Z celkového počtu navrhovaných členov je 5 lekárov 4 laici a 2 farmaceuti z toho 1 klinický farmaceut. Tým je zloženie komisie profesne i početne vyvážené a nie je vhodné ďalšie rozšírenie.

Návrh sociálnej komisie bol akceptovaný a v zozname navrhovaných členov je i Ing. Závodský namiesto profesora MUDr. Ivana Hruškoviča, CSc.

Návrh komisie regionálnej spolupráce a cestovného ruchu nemôže byť akceptovaný, nakoľko MUDr. Jozef Glasa je predsedom Centrálnej etickej komisie, ktorá je poradným orgánom Ministra zdravotníctva SR.

